

SANAE HOŠIO

DOMOV ZLATEM SPRAVENÝ

CESTA DO
HLUBIN PAMĚTI –
A K UZDRAVENÍ DUŠE.

**PŘELOŽILA
MARKÉTA LINHART**

ROMÁN

DOMOV ZLATEM SPRAVENÝ

KINTSUGI NO IE ATATAKANASHIZUKUTACHI by Hoshio Sanae

© 2019 Hoshio Sanae

All rights reserved.

Original Japanese edition published by Gentosha Inc., Tokyo.

Czech language translation rights arranged with Gentosha Inc.

through The English Agency (Japan) Ltd. and New River Literary Ltd.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Markéta Linhart, 2026

Cover © Atsuki Ito, 2026

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-7265-0 (pdf)

SANAE HOŠIO
DOMOV ZLATEM
SPRAVENÝ

PŘELOŽILA
MARKÉTA LINHART

Obsah

Prolog		5
Kapitola 1	Babiččina dílna	15
Kapitola 2	Lakýrníková dcera	59
Kapitola 3	<i>Hida šunkei</i>	99
Kapitola 4	<i>Les uruši</i>	149
Epilog		195
Ediční poznámka		206

Prolog

Vycházím na balkon pověsit vyprané prádlo. Nebe je modré. Stále je chladno, ale už cítím blížící se jaro. Je to teprve měsíc, co jsem přijela do Kanazawy, ale pomalu si na svůj nový život zvykám.

Pracuji jako concierge v tokijském hotelu. Letos však v sesterském hotelu zde v Kanazawě jeden z kolegů skončil, a tak mě požádali, abych ho do konce letní sezóny nahradila. Jako matka jsem z toho byla nervózní, protože jsem dceru na tak dlouho ještě nikdy neopustila. Ale přece jen už je středoškoláčka, a navíc bydlí s mou matkou. Když jsem se s oběma poradila, jen mi klidně řekly, že jde přece o pouhý půlrok a že to bude v pohodě.

Od rodičů jsem se odstěhovala až po svatbě. Když byly dceři tři roky, rozvedla jsem se a nějaký čas jsme žily jen ve dvou. Později mi zemřel otec a my se vrátily k matce do mého rodného domu v tokijské čtvrti Ómori. Když se tak zamyslím, vlastně je to poprvé, co žiju úplně sama. Ráno opouštím prázdný byt a večer se do stejné prázdnoty vracím. Možná to bylo tím, že jsem se přistěhovala v zimě, ale zpočátku mi to tu připadalo pochmurné a cítila jsem neklid. Postupně jsem si

ale zvykla a našla na svém novém životě i světlé stránky. Na příklad v Uměleckém muzeu prefektury Išikawa se teď právě koná výstava porcelánu *kutani* ze sedmnáctého století. Řekla jsem si, že se tam dnes zajdu podívat. Dala jsem si tedy lehkou snídani a vyrazila.

Když jsem vcházela do muzea, krátce jsem pohlédla na park Kenroku, který se rozprostírá hned vedle. Prošla jsem velkou vstupní halou a eskalátorem vyjela do prvního patra. V expozici porcelánu *kutani* bylo vystaveno mnoho vzácných a krásně barevných exponátů. Talíř s pestrým vyobrazením fénixe, další se vzorem jeřábů a symbolů hracích karet, mísa zdobená malbou stromu ve stylu *aote*, připomínající západní umění, anebo jedna se zvláštně působivou krevetou zdobenou mořskými řasami. Ty odvážné a živoucí vzory mě chytly za srdce.

Prohlédla jsem si celou expozici a vyšla ze sálu. Chodba byla osvětlena slunečními paprsky pronikajícími dovnitř velkými okny. V muzeu bylo málo lidí, takže tam panoval klid. Rušná a veselá atmosféra budovy kanazawského muzea moderního umění jednadvacátého století, které stojí hned vedle, byla jistě také příjemná, ale já vždy milovala spíše ticho.

Chvilí jsem si odpočinula v kavárně nacházející se v mezipatře a pak jsem navštívila restaurátorskou dílnu hned vedle. Dílnu na ochranu kulturního dědictví prefektury Išikawa. Opravy tu probíhaly přímo před očima návštěvníků, kteří je mohli pozorovat přes sklo. Nebyla tam však ani noha. Asi proto, že byl zrovna čas oběda. V předsálí běželo video o restaurování a starší manželský pár ho upřeně sledoval. Posadila jsem se za ně. Zatímco jsem se dívala, vybavila se mi vzpomínka na matku, jak opravuje staré misky.

Moje matka Čie se živí opravami nádobí. Používá takzvanou techniku *kincugi*. Začala s tím, když jsem byla ještě na základní škole. Nejdříve dělala jen zakázky pro své známé, ale postupně to začala brát vážně. V době, kdy se starala o mého

umírajícího otce, s prací na chvíli přestala, ale nedlouho po jeho smrti se k ní opět vrátila a postupně získala ještě více zákazníků. Nyní přijímá zakázky nejen od soukromých osob, ale i od firem vyrábějících keramiku a je docela úspěšná.

„Ve skutečnosti by se tomu ale nemělo říkat *kincugi*“, tvrdila neustále. *Kincugi* doslova znamená „pojit zlatem“, ovšem ve skutečnosti to není zlato, co drží rozbité kusy nádobí u sebe. Střepy a úlomky jsou spojené lakem zvaným *uruši*. A zlatem se konečný výtvar pouze dozdobí. Někdy se také zdobí stříbrem či jinými barvami. Proto matka nejdříve o své profesi mluvila jako o „opravářství“. Poslední dobou se však termín *kincugi* rozšířil jako obecné označení pro opravu keramiky, a tak ho začala používat i ona, protože se jí pak snáze vysvětlovalo, čím se živí.

Kincugi se od muzejní restaurátorské práce liší. Hlavním cílem restaurátorů je vrátit keramiku do původního stavu. S moderní technologií umí opravit téměř cokoli, ať už je to z papíru, dřeva, keramiky či lakované nádobí, a to tak dobře, že nejsou patrné žádné známky předchozích vad. Nicméně už neberou v potaz, že by se opravené nádobí mělo znovu používat. Proto používají i materiály, které nejsou vhodné pro styk s jídlem. *Kincugi* oproti tomu spoléhá na *uruši*, které je požitelné. Sice jsou na nádobách patrné známky opravy, ale v Japonsku je již od pradávna zvykem si tuhle nově vzniklou krásu užívat. Praskliny a rány vznikají přirozeně a náhodně. A když je zacíte jinou barvou, vznikne nová krása odlišná od té předchozí. Kromě jeho praktického využití je právě to na *kincugi* tak zajímavé.

Chvilí jsem sledovala video a poté jsem vyšla z muzea a zamířila do lesoparku za budovou. Nazývá se Hondův les, protože kdysi býval sídlem šlechtického rodu Honda. Na svahu byly znovu vystavěny hradby, brána a klikaté schodiště, které nyní slouží jako stezka pro pěší.

Když jsem sešla po schodech, objevilo se přede mnou Nakamurovo pamětní muzeum a o kus dál po cestě pak Muzeum Daisecua Teitaróa Suzukiho. Cestou po tiché stezce se mi začaly vybavovat vzpomínky na mládí. Ještě na univerzitě jsem si představovala, že budu pokračovat v magisterském studiu uměleckého řemesla a následně se stanu výzkumnicí nebo kurátorkou v muzeu.

Ale otec byl proti, a tak jsem se rozhodla dalšího studia zanechat a nastoupit do zaměstnání. *Stejně se z tebe žádná výzkumnice ani kurátorka nestane. Tohle si naše rodina nemůže dovolit. Příliš vzdělaná žena si nenajde ženicha.* Ať jsem oponovala jakkoliv, otec byl neoblomný, a tak jsem se nakonec s pláčem vzdala. Tehdy jsem to těžce nesla. To všechno jen kvůli tomu, že jsem žena? Takže zákon o rovných příležitostech pro muže a ženy je vlastně jen další velká lež? Byla jsem tak rozhořčená, až ve mně vřelo.

Kromě umění mě nejvíce zajímal cestovní ruch, takže jsem se při hledání práce zaměřila na hotely a cestovní kanceláře. Nakonec se mi vyplatilo, že jsem v rámci přípravy na povolání výzkumnice pilně studovala jazyky, protože jsem díky tomu získala zaměstnání ve velkém hotelovém řetězci. Práce mě od začátku velice bavila. Po dvou letech jsem se vdala za Tomokiho, svého spolužáka z vysoké. Mnoho žen po svatbě odcházelo ze zaměstnání, ale já jsem chtěla zůstat. I proto jsem se rozhodla, že nebudu mít děti, dokud se nedostanu alespoň na pozici vedoucí portýrů. Věděla jsem, že si po porodu budu muset vzít na nějakou dobu volno. A jak jsem sledovala své starší kolegyně, došlo mi, že i kdybych se následně do práce vrátila, nemohla bych se jí věnovat naplno. Pracovní doba v hotelu je velice nestálá. Dítě sice můžete dát do jeslí, ale nejpozději v šest hodin si ho musíte zase vyzvednout. I proto mnoho kolegyň po porodu odešlo z provozu a přešlo na administrativní pozici. A vrátit se do provozu v takovém rozsahu jako před dětmi trvá zhruba deset let. Mnoho žen nakonec

zůstane v administrativě napořád. Proto jsem se chtěla dostat na co nejvyšší pozici a upevnit si ji, ještě než budu mít děti.

Jenže to se mi nepodařilo. Musela jsem se zaťatými zuby sledovat, jak povýšení získávají muži, kteří byli mnohem méně zkušené i hůře jazykově vybavení než já. Ale Tomokiho příbuzní se mě při každé příležitosti vyptávali na děti. Nakonec jsem otěhotněla, aniž bych dosáhla svých cílů, a narodila se mi Mao. Po půl roce jsem ji dala do jeslí a vrátila se do zaměstnání. Pracovala jsem pouze na částečný úvazek v administrativě. I přesto jsem hodně práce zameškala, protože Mao trpěla na horečky. Provoz se mi neustále vzdaloval a já byla pořád nervóznější. Mao byla rozkošná, ale nemohla jsem se zbavit pocitu, že jsem s mateřstvím přišla o sebe sama. Tomoki mi s ničím nepomáhal. Ta nespravedlnost mě rozčilovala. Zahořkla jsem, Tomoki přestal chodit domů a naše rodina se rozpadla. Rodiče byli samozřejmě proti rozvodu. Otec na mě křičel, abych myslela na svoji dceru, a matka plakala. Naše vztahy se zpretrhaly, takže jsem nakonec Mao vychovávala sama. Starat se o dítě a zároveň pracovat bylo těžší, než jsem očekávala, a fyzicky i finančně jsem se ocitla na dně. Ze všeho nejvíc jsem si ale nedokázala odpustit svůj neúspěch. Bylo to mé první velké selhání v životě a nešlo vzít zpět. Ublížila jsem Tomokimu i sobě samé. Navíc už nešlo jen o nás dva. Navždy jsem Mao změnila život a nevratně poškodila vztah se svými rodiči.

Když byla Mao v první třídě, můj otec onemocněl. Začala jsem tedy často jezdit k rodičům do Ómori a pomáhat jim. Otec se ke mně zpočátku choval chladně, ale postupně se nám podařilo udobřit a po jeho smrti jsem se s matkou dohodla, že se k ní nastěhujeme. Teprve tehdy jsem se mohla konečně vrátit do provozu na plný úvazek. Nastoupila jsem zpět na recepci, postupně jsem se vypracovala a před třemi lety jsem byla povýšena na pozici consierge.

Přestože jsem Mao nebyla zrovna ideální matkou, vyrostla z ní slušná dívka. To já byla v jejím věku úplně jiná. Byla jsem drzejší a myslela jsem jen na sebe. Pravda je, že jsem na ni možná měla příliš vysoké nároky. Když nastoupila do školy, bývala často sama doma. V době, kdy by děti měly víc zlobit a prosazovat se, nejspíš cítila, že jsem vyčerpaná, a raději se držela zpátky. Mao se téměř nikdy nevztekala a netropila scény. Určitě byla někdy s něčím nespokojená, ale nikdy to nedávala najevo. Vše v sobě dusila a tiše to překonávala. Občas jsem se bála, že až příliš bere ohledy na své okolí a pohřbívá v sobě své skutečné pocity.

Bezcílně jsem kráčela Hondovou třídou. Zahlédla jsem starožitnictví, kde jsem nikdy nebyla, a ze zvědavosti jsem nakoukla dovnitř. Mělo velice moderní interiéř, jako obchod s domácími potřebami, a vystavené zboží bylo většinou drobné a cenově dostupné. Jak jsem si prohlížela jednotlivé regály, zabloudila jsem očima k jednomu drobnému lakovanému předmětu. Byl to stojan na vonné tyčinky z jemného dřeva.

Není to *hida šunkei*...?

Hida šunkei je označení výrobků z lakovaného dřeva, které vznikaly v oblasti města Takajama v bývalé provincii Hida. Nejsou zdobené žádnými tradičními způsoby, jako například kovovými plátky, kovovým práškem či perletí, protože hlavním záměrem je ukázat přirozenou strukturu dřeva. Vyhlazené dřevo se lakuje transparentním lakem, poté leští a tento proces se několikrát opakuje. Lak dodává povrchu jantarový lesk, díky kterému ještě více vynikne jeho kvalita.

Má matka se narodila v Takajamě do rodiny lakýrníků výrobků *hida šunkei*. Proto měli doma vždy dostupné *uruši* a má prababička na objednávku spravovala lidem nádobí. Matka jí při tom často pomáhala a sama se tomu brzy naučila. V našem domě v Ómori jsme měli několik výrobků *hida šunkei*, některé z nich matka zdělila po rodině z Takajamy.

Umění *hida šunkei* ale patří prefektuře Gifu. V prefektuře Išikawa máme mnoho jiných vyhlášených lakovaných výrobků, jako například *wadžimanuri* a *jamanakanuri*. Ostatní vystavené předměty byly pravděpodobně jedněmi z nich, protože byly černé nebo rumělkové a zdobené zlatem. Jediný předmět opatřený průhledným lakem byl právě stojan na vonné tyčinky. Ale je možné, že *wadžimanuri* nebo *jamanakanuri* také někdy využívají pouze průhledný lak. Přišla mi však zvláštní ta načervenalá barva. Výrobky *hida šunkei*, které jsem viděla u nás doma, měly vždy přirozenou barvu nebo byly zlatavé. Tenhle stojan byl asi opravdu odjinud.

Když jsem se zeptala prodavače, řekl, že v podstatě by jej šlo vydávat za *hida šunkei*. Většina takových výrobků má sice zlatavý lesk, ale existuje také varianta zvaná *beni šunkei*, která využívá lak červený.

Nicméně tento předmět prý nebyl vyroben přímo v Hidě. Původně patřil mistru čajových obřadů z Kanazawy, ale po jeho smrti ho rodina věnovala starožitníkovi. Z jejich vyprávění se dozvěděl, že předmět vyrobil lakýrník, který sice pocházel z Takajamy, ale působil jinde. Čajový mistr si jeho výrobky oblíbil a vlastnil jich hned několik.

„Takže v podstatě se jedná o *hida šunkei*, ale pochází z jiné prefektury,“ vysvětlil mi starožitník. Ta zvláštní červeně mě z nějakého důvodu přitahovala. Nebudu pořádat čajové obřady ani zapalovat vonné tyčinky, ale stojan by byl krásný jen jako ozdoba. Sice byl trochu drahý, ale rozhodla jsem se ho koupit.

Stavila jsem se na večeri, nakoupila jídlo na pár dní a vydala se domů. Rozsvítila jsem světlo v potměnělé místnosti a uložila nákup do ledničky. V práci jsem byla vždy obklopená spoustou lidí a nikdy mi to nevadilo, ale tyhle chvíle samoty také nebyly špatné. Měla jsem dojem, že můžu nahlédnout do svého nitra a srovnat si v sobě své pocity.

Ten klid však platil pouze pro dnešek. Od zítřka zase dlouho žádné volno mít nebudu. Vzpomněla jsem si, že Mao má dalšího dne dostat vysvědčení. Posadila jsem se tedy k jídelnímu stolu a zavolala domů. Telefon zvedla má matka. S Mao se prý mají dobře. *Kincugi* stále prosperuje. Odvyprávěla mi několik příběhů o svých zákaznících a pak mi předala dceru. Až skončí jarní prázdniny, nastoupí Mao do druhého ročníku vyšší střední školy. Již brzy se bude muset vážně zamyslet nad svou budoucností. Pokusila jsem se jí na to zeptat, aniž bych na ni příliš tlačila, ale zdá se, že se ještě nijak nerozhodla. Mao je sice poslušná, ale poněkud lehkomyslná a chybí jí odhodlání. Trochu mi to dělá starosti. Když jsem se jí zeptala na písemky, řekla jen, že jí pořád nejde angličtina a že nijak zvlášť dobré známky nečeká. Když jsem ji tedy požádala, ať mi své vysvědčení zítra vyfotí a pošle, trochu bručela, ale nakonec neochotně souhlasila.

Mám to tak nechat? O jarních prázdninách ani o *zlatém týdnu* si nemohu vzít volno, ale až opět nastane všední provoz, musím alespoň na dva dny zajet za nimi do Tokia. Kdybych o tom promluvila s matkou, jistě by jen řekla, že je to její život a nemá smysl ji do ničeho tlačit.

S povzdechem jsem dala vařit vodu a zalila jsem čaj. Z kabelky jsem vytáhla stojan na vonné tyčinky, který jsem dnes koupila. Byl nádherný. Hladký povrch. Odhalená struktura dřeva. Lesklá červeň. Nevěděla jsem proč, ale měla jsem pocit, že tu barvu odněkud znám. Kde jsem ji jen viděla? Všechny šálky a misky z lakovaného dřeva *šunkei*, co máme doma, jsou přece zlatavé.

Okamžitě mi to vrať!

Hlavou mi prolétla vzpomínka na matčin hlas a přiměla mě znovu se na stojan zahledět. Ta červeň. Ano, přece jen jsme doma měli jeden červeně lakovaný výrobek *šunkei*. To jsem ještě byla v prváku či druháku na vyšší střední. Hledala jsem šití, a tak jsem bez dovolení otevřela jeden ze šuplíků

matčiny skříňky, která byla vždy zavřená. Jak jsem šuplík prohledávala, narazila jsem na malou úzkou krabičku. *Co to asi je?* pomyslela jsem si a otevřela ji. Uvnitř byla jehlice do vlasů. Byla ze dřeva a měla jednoduchý tvar. Barvu měla rudou jako krev. Nedokázala jsem z ní spustit oči.

To je ale krása!

Bez přemýšlení jsem ji vzala do ruky a zírala na ni. Byla lesklá, hladká a nádherná. Ale cítila jsem, že se v ní ukrývá něco tajemného, a rozbušilo se mi srdce.

„Co tady děláš?“ ozvalo se za mnou. Byla to má matka.

„Promiň, hledala jsem šití a...“ začala jsem vysvětlovat, ale když matka zahlédla jehlici v mé dlani, změnila výraz.

„Okamžitě mi to vrať!“ natáhla ke mně ruku. Tvářila se neústupně a já cítila, že si nesmím dovolit odmlouvat. Rezignovaně jsem jí podala jehlici i s krabičkou. Matka si obojí v tichosti převzala a uklidila ozdobu zpět do krabičky.

„Promiň. Jen mě to zajímalo a bylo to tak pěkné...“

Matka mé vysvětlení zcela ignorovala. „Už nikdy se těch šuplíků nedotýkej! Víš přece, že cizí věci si bez dovolení brát nesmíš!“ prohlásila tónem, který nepřipouštěl odpor. Bez dalšího slova vrátila krabičku s jehlicí zpět hluboko do šuplíku. Nez mohla jsem se na otázku, odkud ji má.

Od té doby jsem už matčinu skříňku nikdy neotevřela. Ani když nebyla doma. Jen jsem si představila její výraz a chuť na další prozkoumávání mě přešla. Tou dobou byla neustále napjatá. Všimla jsem si také, že se zhoršil její vztah k otci. Ne že bych je někdy viděla se hádat. Otec byl pracovně mimo domov a moc často k nám nezavítal. Ale kdykoliv přijel, chovala se k němu matka velice zvláštně. Jednou jsem se probudila uprostřed noci a našla jsem ji, jak o samotě pláče v kuchyni. Nějak jsem pochopila, že má otec asi milenku. Cítila jsem, jak se země pode mnou rozechvěla, jako bych se propadala do prázdna. Od té doby mě mrazilo u srdce pokaždé, když jsem zahlédla matčin zachmuřený výraz. Neustále jsem se obávala,

že se naše rodina rozpadne. Ale neměla jsem se komu svěřit. Mé starší bratry vztah našich rodičů nezajímal a s matkou jsem se o tom bavit nemohla. Nakonec se však nestalo nic. Otcův pracovní pobyt mimo město skončil a on se k nám vrátil, jako by se nic nestalo. Proto jsem se i já rozhodla mlčet a znovu celou věc nevytahovat. Co ale znamenala ta jehlice do vlasů? Proč se matka tehdy tak zlobila? Když se tak zamyslím, vlastně o své matce nic nevím. Vždy poslouchá vyprávění ostatních, ale sama o svém mládí či o mém otci nikdy nemluví.

Na špičkách prstů jsem znovu ucítila ten hladký povrch jehlice do vlasů a před očima mi vyvstala její rudá barva.

Kapitola 1

Babiččina dílna

Rozdali nám vysvědčení. Se spolužačkou Tomoko jsme vyšly ze školní budovy.

„Tak už jsme druhačky. To to letí! A příští rok budeme třeačky,“ povzdechla si Tomoko. Cesta na nádraží byla zalitá teplým sluncem, i když obloha byla lehce zamlžená bílým oparem. Při pohledu na stíny na chodníku mě přemáhala ospalost. Tomoko má pravdu. Nemůžu uvěřit, že jsem druhačka na střední. Jednotlivé dny jsou tak dlouhé, ale když se ohlédnu zpět, uteklo to tak rychle.

„Tímhle tempem ta střední uteče, ani se nenadějeme,“ budovala trochu přehnaně Tomoko. Pokusila jsem se ji smíchem uklidnit, ale sama jsem se začala obávat. Příští rok budu ve třetáku. Takže mě čekají přípravy na přijímačky na vysokou? Když ani nevím, kam se budu hlásit?

Na nádraží jsme nastoupily do vlaku. Bylo teprve poledne, takže byl prázdný a mohly jsme si sednout.

„Co budeš dělat po střední?“ zeptala se mě Tomoko.

„Hmm, ty chceš na školu, kam tě vezmou na základě doporučení a studijních výsledků, vid’?“

„Jo... ale vlastně nějak nevím. Co chci vlastně dělat?“

Shrbila jsem se, zapřela se lokty o kolena a zabořila hlavu do dlaní.

„Ach jo, já taky vůbec nevím. Kéž bych mohla dál žít tak jako teď,“ zamumlala jsem s pohledem upřeným ke stropu. Závěsná madla se pohupovala sem a tam.

„No jasně, to by bylo super. Ale po vysoký si budeme muset vydělávat samy! Ne že bych si myslela, že to zvládnou,“ zasmála se hlasitě Tomoko.

„To jo, no,“ přikývla jsem. Měla pravdu. Nemůžu to takhle nechat. Někteří moji spolužáci už vědí, kam se budou hlásit.

Na přestupní stanici, kde jsme se rozešly, jsme si tedy slíbily, že se obě budeme víc snažit.

Nasedla jsem na vlak linky Keihei Tóhoku a vystoupila na stanici Ómori. Náš dům je na kopci ve čtvrti Sannó, západně od nádraží. Sešla jsem dolů ulicí Hakkei a prošla dlouhou obchodní pasáží. Byl tam klid, který by člověk v Tokiu nečekal.

S matkou jsme se sem přestěhovaly před pěti lety, o jarních prázdninách před mým nástupem do šesté třídy. Dědeček umřel před devíti lety a babička v domě žila nějakou dobu sama. Naši se rozvedli, když mi byly tři roky. Podrobnosti nevím. Zkoušela jsem se matky několikrát zeptat na důvod, ale vždycky jen řekla: „Protože jsem byla hodně umíněná.“ Kdykoliv na to přišla řeč, zatvářila se tak utrápeně, že jsem se na konec vyptávat přestala. Každopádně babička, dědeček i strýcové s jejich rozvodem nesouhlasili a nějaký čas se s matkou nevidali. Začali se znovu navštěvovat, až když jsem byla v první třídě. Dědečkovi se tehdy přitížilo, takže matka začala jezdit k babičce a pomáhala jí o něj pečovat. Nikdo jiný nemohl, protože strýcové tehdy žili se svými rodinami daleko od Tokia.

Tehdy ještě matka pracovala v administrativním oddělení hotelu, takže měla některé víkendy volné. A v takové dny mě brávala s sebou do Ómori. Možná právě díky mé přítomnosti se mezi ní a rodiči nikdy nestrhlá hádka a o rozvodu se nezmínili jediným slovem. Ale napětí mezi nimi se dalo krájet. Protože jsem si v domě neměla kam zalézt, chodila jsem na

zahradu nebo jen zírala na televizi v koutě pokoje. Postupně jsme se však začali všichni sbližovat. Možná i proto, že matka s babičkou měly moc práce s péčí o dědečka, a na žádné spory tak nebyl čas. Když jsem byla v druhé třídě, dědeček zemřel a babička zůstala v domě sama. Nějakou dobu jsme žily odděleně, ale nakonec jsme se přestěhovaly k ní. Bály jsme se nechat babičku samotnou, a navíc jsme v té době bydlely v podnájmu, takže to znamenalo úsporu peněz a matka se mohla víc soustředit na práci. Měla jsem obavy z nové školy, ale věděla jsem, že je to nejlepší řešení.

Babiččin dům byl obrovský. V přízemí se nacházely obývací, kuchyň, dědečkův pokoj a také jedna místnost v japonském stylu. V prvním patře byly bývalé dětské pokoje matky a strýců. Když jsme se nastěhovaly, babička se ubytovala v té japonské místnosti, matka si vzala pokoj po dědovi a já matčin starý dětský pokoj. Byl aspoň dvakrát větší než ten v předchozím bytě. Nová škola nebyla špatná a matce se v hotelu podařilo vrátit zpět do provozu. Krátce po našem přestěhování jsem udělala přijímačky na nižší střední školu a tři roky poté se mi povedlo složit zkoušky na vyšší střední, kam chodím teď.

„Jsem doma!“

„To je dobře!“ odvětila babička, když z ještě otevřených vstupních dveří zaslechla můj hlas, a pomalým krokem vešla do předsíně.

„Mám strašný hlad!“

„To dá rozum, když už je po poledni. Hned to připravím. Dneska máme smaženou rýži s rybičkami.“

„Super! Tak já se jdu převlíknout.“

Vyběhla jsem dřevěné schody, které pod mými kroky zaduněly. Dům je starý, takže schody jsou úzké a strmé. Vysokým oknem do chodby pronikalo světlo a dopadalo na dřevěné zdi plné drobných šrámů. Jsou vidět i zbytky čmáranic a nápisů, které tam matka se svými bratry zanechala. Hned nad schodištěm je babiččina dílna. Vytvořila ji propojením dvou pokojů, které dřív využívali moji strýcové. Dveře byly otevřené, tak jsem viděla dovnitř. Na stole ležely rozsypané úlomky nějaké nádoby.

Když jsme se sem přestěhovaly, tahle místnost mě překvapila. Třebaže jsme babičku předtím navštěvovaly, do patra jsem téměř nechodila. Říkali mi, že tam nesmím, protože babiččina dílna je nebezpečná. Jenže když jsme se nastěhovaly, matčin starý pokoj vzadu v prvním patře se stal mým pokojem,

a tak jsem konečně mohla nahlédnout dovnitř. V rohu místnosti stálo velké umyvadlo. U zadní stěny se nacházelo několik polic, na kterých ležela spousta keramického nádobí. Některé hrncečky a talíře vypadaly úplně obyčejně, docela jako ty, které běžně používáme doma. Ale byly mezi nimi i velké vázy, talíře a konvice, které vypadaly velice draze. Moc se v takových věcech nevyznám, ale došlo mi, že babička bude asi opravdu výjimečně dobrá opravářka.

„Tohle všechno je *kincugi*?“ zeptala jsem se jí jednoho dne. Od mámy jsem slyšela, že *kincugi* je způsob opravy keramických nádob. A že se tím babička živí a má mnoho objednávek. Ale nevěděla jsem, jak to vlastně dělá.

„Ano, i když ve skutečnosti by se tomu nemělo říkat *kincugi*,“ usmála se babička. Skutečně, spousta opravených nádob neměla zlaté spoje a od začátku mi přišlo zvláštní, proč se tomu tak říká.

„Tohle přece není zlaté, vid’?“

„Přesně tak. Tomuhle se neříká *kincugi*, ale *tamecugi*.“

„*Tamecugi*?“

„Poté, co se nádoba slepí, se na závěr ozdobí lakem *uruši* barvy pryskyřice.“

„*Uruši*?“

„Víš, jak máme ty dřevěné misky, ze kterých vždycky jíme polévku? Jsou dřevěné, ale přesto se na povrchu lesknou. To proto, že jsou nalakované *uruši*.“

Jen to řekla, došlo mi, že lak na opravených nádobách se opravdu podobá našim polévkovým miskám.

„*Uruši* je míza ze škumpy a dá se použít jako ozdobná barva, ale také jako pojivo. Sice se tomu všemu říká *kincugi*, tedy lepení zlatem, ale to samotné pojivo vlastně zlato není. Ve skutečnosti se vše lepí pomocí *uruši*. A jen na závěr se ten spoj posype zlatým práškem. Ale ten může být také někdy stříbrný anebo se použije jiná barva, aby lépe ladila s nádobou,“ vysvětlila babička a ukázala na velkou vázu vedle nás. Byla černá,

na povrchu hrubá a velice impozantní. Na první pohled ručně vyrobená a jistě velmi drahá.

„A tohle?“ Pozorně jsem pátrala, ale žádné známky opravy jsem nikde neviděla.

„To je váza *šigaraki*. Opravená je tady.“ Babička ukázala na okraj vázy. Když jsem se podívala pořádně, uviděla jsem drobnou prasklinu zakrytou tmavou barvou.

„To je *kurouruši*. Zákazník si přál, aby oprava nebyla na první pohled znatelná, proto jsem zvolila pojivo, které splývá se samotnou nádobou.“

Poslouchala jsem babiččino vysvětlování a zírala na vázu. Překvapilo mě, že i takovým způsobem lze něco opravit. Věděla jsem, že opravuje rozbitou keramiku, ale netušila jsem, že to jde až takhle krásně.

Čas od času k babičce přicházeli lidé s rozbitými nebo prasklými nádobami. Jakmile jsou opravené, zase si je odnášejí. Proto se nádoby v babiččině pracovním časem obměňují. Ale jen velice pomalu. Protože *kincugi* prý zabere spoustu času. Nestačí vše slepit pouze jednou. Přebytečné *uruši* se obrousí a překryje a takhle projde jedna nádoba babiččinými rukama třeba až třikrát. A samozřejmě musí vždy počkat, až *uruši* zaschne. A to může trvat i měsíc.

Celý proces se dá urychlit tím, že se nádoby uloží do speciální skleněné vitríny, ve které lze regulovat teplotu a vlhkost, ale babička takové přístroje nepoužívá a raději vše nechává v přirozených podmínkách. Proto jí oprava může v některých případech trvat až tři měsíce. Navíc, pokud *uruši* nezaschne úplně, hrozí, že po kontaktu s ním naskočí vyrážka. Proto babička hotové opravy předává zákazníkům až tři měsíce po jejich dokončení. Takže od zadání zakázky do jejího vyzvednutí musejí čekat až půl roku. Střeby se znovu slepí, spoje postupně zkrásní, nakonec se ozdobí zlatem, stříbrem či jinou barvou a pak teprve se vrací ke svému majiteli. Do té doby jsou nádoby vždy uložené v babiččině dílně.

Dokončené opravy byly krásné, až se tajil dech. Sice jsem nevěděla, jak vypadaly nádoby předtím, ale opravené rány vytvářely krásný vzor a propůjčovaly jim novou podobu. Když jsem občas nahlédla do babiččiny pracovny a pozorovala je, stávalo se mi, že jsem se do některých zamilovala, přestože jsem věděla, že nikdy nebudou moje. Dokonce mi bývalo trochu smutno, když si je tři měsíce po dokončení jejich majitelé opět odnesli. Sice jsem viděla mnoho nedokončených nebo již opravených nádob, ale babičku jsem při práci téměř nezahlédla, protože jsem přes den chodila do školy a o víkendech, svátcích či prázdninách si babička většinou dávala volno.

Odložila jsem tašku, převlékla se a vrátila se dolů. Z kuchyně se ozývalo rytmické sekání. Vešla jsem do kuchyně a uviděla babičku, jak dlouhým nožem krájí salát. Sekala rychlostí, kterou já ani matka nemůžeme nikdy překonat. Na lince už stála mísa s kopou nakrájené zeleniny.

„Není to moc?“

„Neboj, listová zelenina se při smažení hrozně smrskne,“ zasmála se babička.

„Můžu ti s něčím pomoci?“

„Ano, můžeš mi z ledničky podat vajíčka a rybičky?“

„Jasně. Kolik vajec?“

„Dvě.“

Otevřela jsem lednici a našla rybičky. Z kartonu jsem vydala dvě vajíčka. Ze skříňky jsem vzala malou misku, rozklepla do ní vajíčka a rozšlehala je hůlkami. Babička dala do woku olej a vajíčka nalila na něj. Jakmile začala být vejce nadýchaná, přendala je zpět do misky a na pánev hodila rybičky a kopu zeleniny.

„Teď ještě rýži.“

Vyndala jsem ji z rýžovaru a položila na linku. Jakmile se rýže osmaží, přidají se k ní rozmíchaná vajíčka a je hotovo. Naložily jsme si jídlo do misek.

„Dobrou chuť.“

Sedla jsem si naproti babičce a dala se do jídla. Chutnalo jako vždycky. Výborně.

„Jak dopadlo vysvědčení?“ zeptala se babička.

„No, skoro stejné jako minulé pololetí.“

Mé celkové výsledky jsou v porovnání s ostatními spolužáky průměrné. Občas jsem trochu lepší a občas horší než ostatní. Jen angličtina mi moc nejde. V té vždy výrazně zaostávám, ačkoliv v japonštině jsem lepší než všichni ostatní.

„Co angličtina?“

„Jako vždycky. Mamka se asi bude zlobit.“

Včera večer mi volala. Bavily jsme se o mojí budoucnosti a potom mě požádala, abych jí vyfotila a poslala své vysvědčení, až ho dnes dostanu.

Ve druháku na střední škole už bylo potřeba začít přemýšlet nad přijímačkami na vysokou. Možná proto do mě mamka poslední dobou pořád šila. Hlavně kvůli angličtině. *Angličtinu musíš trénovat každý den! V budoucnosti se ti bude hodit, ať budeš dělat cokoli.* Opakovala to pořád dokola jako nějaké zaklínadlo.

Matka měla od malička na jazyky nadání a nyní pracuje jako consierge v hotelu. Musí umět cizí jazyky lépe než ostatní zaměstnanci, protože za ní často chodí zahraniční turisté s náročnými požadavky.

„No jo, Júko má příliš vysoká očekávání,“ zasmála se babička.

„To teda!“ řekla jsem naoko uraženě.

„Jen se o tebe boj, Mao. Pořád mi říká: co jen bude ta Mao dělat a jak bude žít?“

„Vždyť já nad tím taky pořád přemýšlím! Ale ještě vůbec netuším, co bych chtěla dělat.“

Vlastně ani nevím, na jakou vysokou bych měla jít. Ve škole mi jdou nejvíce přírodní vědy a japonština. Matematiku a společenské vědy zvládám průměrně a angličtina je úplně průšvih.

Takže nejsem žádným směrem vyhraněná, ani přírodovědný typ, ani humanitní, prostě někde uprostřed.

„To víš, Júko na tebe sice tlačí, ale já myslím, že moc středoškoláků nad svojí budoucností příliš nepřemýšlí,“ zasmála se babička.

„Přesně. Musíme si užívat přítomnost,“ zasmála jsem se já.

„Dokud jste mladí, že?“

To sice ano, ale jestli si budu jenom užívat, ujede mi vlak. Když občas slyším, jak se baví moje spolužačky, jímá mě nervozita.

„Každopádně zítra začínají jarní prázdniny. Jakkak s tím volnem plánujete naložit, mladá dámo?“ zeptala se babička trochu žertem.

„Co plánuju? Nic konkrétního.“

Najednou jsem si vzpomněla na babiččinu dílnu.

„I když vlastně... ráda bych tě viděla pracovat,“ vyhrkla jsem a babička překvapeně zvedla obočí.

„Chceš vidět *kincugi*?“

„Jo, už dlouho mě to láká. Vídám sice hotové opravy, ale nikdy jsem tě neviděla na nich pracovat.“ Plácla jsem to jen tak, aniž bych těm slovům přikládala nějaký velký význam, ale jakmile jsem je vyslovila, došlo mi, že mě babiččina práce doopravdy odedávna zajímá. Kdykoliv jsem se dívala na police s opraveným nádobím, uchvátila mě jeho krása. Ty krásné čáry po prasklinách. Zlatý, stříbrný nebo jinak zbarvený lak na místech, kde se kousky ulomily. Nikdy mě neomrzelo si je prohlížet.

„No a co kdyby sis *kincugi* sama trochu vyzkoušela?“

„Co? Já?“

V očích jí pobaveně zajiskřilo. „Takové věci je lepší vyzkoušet naživo.“

„A myslíš, že to zvládnu?“

„Určitě ano. Možná to nebude hned dokonalé, ale k věcem, které sama opravíš, si vybuduješ vztah.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Domov zlatem spravený***.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.